

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 25.6.2007

Číslo: Ročník 17 (2007), Číslo 2

Sekce: Z knihovnických organizací

Název článku: Přežijí knihovny? aneb Řehákův potulný cirkus s vypelichanou opicí

Autor: Valná hromada regionálního SKIP - Hradec Králové 22.3.2007

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=806>

Přežijí knihovny? aneb Řehákův potulný cirkus s vypelichanou opicí

Valná hromada regionálního SKIP - Hradec Králové 22.3.2007

O činnosti regionálního výboru SKIP a Klubka KDK SKIP píšeme v našem zpravodaji pravidelně. Další podrobné informace jsou zájemcům vždy k dispozici na adrese: <http://www.knihovnahk.cz/skip/index.htm>. Regionální valná hromada i volby proběhly za přítomnosti předsedy výkonného výboru SKIP PhDr. Víta Richtera, který přítomné členy pozval na valnou hromadu SKIP do Olomouce a zároveň informoval o důvodech připravovaného zvýšení členských poplatků, které se bude řešit právě v Olomouci (<http://skip.nkp.cz/ValHro07/valVal.htm>). O průběhu valné hromady a konference KNIHOVNY.CZ - od internetu ke čtenářství vás budeme informovat v příštím čísle.

Na programu regionální valné hromady SKIP byl kromě zprávy o činnosti a voleb uveden i host - ředitel Městské knihovny v Praze RNDr. Tomáš Řehák. Své názory na budoucnost knihoven veřejně prezentoval poprvé v únoru minulého roku na výjezdním zasedání SKIP v Náchodě. Od té doby s mírnými aktualizacemi vystoupil se svým příspěvkem na různých knihovnických setkáních (Seč, Brno...).

"Přežijí knihovny rok 2016?", to je hlavní otázka, která mezi knihovníky vzbuzuje nejen zájem, ale i emoce. Autor sám svůj příspěvek nazývá výše uvedeným názvem. Jeho vystoupení splnilo očekávání většiny přítomných (i na stříhání CD a trhání knihy došlo).

Dr. Řehák sám v úvodu upozorňuje na to, že není vystudovaný knihovník. Jeho úhel pohledu je ovlivněn i tím, že je ředitelem velké knihovny a nesnaží se tedy mluvit za všechny. Klade obecné, možná trochu i provokativní otázky, s rizikem možného nepochopení. Knihovny řadí mezi tzv. paměťové instituce, které už ze své podstaty jsou stabilní (dá se říci i nepružné, až rigidní) a jejich přístup ke změnám je velmi opatrný, občas až přímo negativní.

Slova "Vždyť je zatím klid..." jsou provázena otázkou "Budeme se měnit?" A odpověď zní: "Jsou jen dva druhy firem: ty, které se změní, a ty, které zaniknou!" Důrazně upozorňuje na ztrátu monopolu poskytování informačních a kulturních služeb i na změny v chápání volnočasových aktivit. O volný čas probíhá tvrdý konkurenční boj v rámci nově vzniklého průmyslu volného času a zábavy.

Zároveň vysvětluje, že potřebné změny nebudou probíhat v souvislosti s rozvojem informačních technologií v knihovnách, ale budou souviset s rozvojem informačních technologií doma. K dispozici budou stále více tzv. velké paměti za malé ceny (disketa, CD ROM, DVD, flash disk, paměťové karty...). Rozdíl mezi počítačem roku 1995 a roku 2005 přirovnává co do výkonnosti k rozdílu mezi koněspřežkou a pendolinem (240 MB a 500 GB). Přichází s pojmy "googlizace", "wikipedizace" a "onlinizace" knihovnických služeb. Na konkrétních příkladech z praxe ukazuje, že to, co umí knihovna, bude za "chvíli" umět každý v klidu svého domova.

Je to hrozba, nebo příležitost? Jakou přidanou hodnotu bude moci knihovna nabídnout? Služby šité na míru (tzv. packaging) konkrétního požadavku jednotlivce (Vy mě znáte, poradte mi, kam bych měl jet na dovolenou... chtěl bych něco na způsob... nevíte, kde bych to mohl najít?...). Nad technologiemi nám může pomoci zvítězit individuální přístup, pohled do očí, osobní zájem a slogan: "Pokud ta informace existuje, rádi vám ji opatříme." Zároveň musí knihovna nabízet atmosféru jedinečnosti. "Public paradise" (Ráj pro všechny): pocit bezpečí a pohody, místo setkávání, prostor, kam stojí za to jít a kde se stále něco zajímavého děje... Od knihoven budoucnosti se též očekává znalecké posouzení hodnověrnosti informace, nezávislost, nestrannost a ekonomická neutralita.

Kdy nastane budoucnost? Právě nyní :-)

P.S.

Ukázka stříhání CD a trhání knihy v rámci prezentace dává účastníkům možnost ozkoušet si na vlastní kůži osobní reakci na ničení informačního zdroje. Jak je možné, že likvidace CD nás nechává celkem klidnými, a při trhání knihy se zvedáme k obraně?

Složení regionálního výboru nedoznalo velkých změn. Náš region i nadále sdružuje knihovníky nejen z Královéhradeckého kraje, ale i z Pardubického kraje a části kraje Vysočina. Gratulujeme staronové předsedkyni Věře Škraňkové k jejímu znovuzvolení :-)